

34. Відомості про підрахунок голосів виборців в межах одномандатних виборчих округів [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/wp039?PT001F01=900>

Стаття надійшла до редакції 05.05. 2013.

М. І. Mayboroda

THE PARLIAMENTARY ELECTIONS 2012 IN THE CONTEXT OF CHANGES OF POLITICAL VIEWS OF THE POPULATION OF DONETSK REGION

The election campaign in the theme of parliamentary elections in Donetsk region 2012 was analyzed. The evolution of political likings for the electorate of the region was exposed, in particular the definite loss of support from the side of the population the Party of Regions and the consolidation of positions of the Communist Party of Ukraine. However, following the elections 2012, the alignment of forces in the political field has not changed.

Key words: party, region, resource, elections, election campaign, electorate, voters' list.

УДК 323.174(477)

Є. В. Рябінін

ЧИННИКИ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена проблемам, які стимулюють розвиток регіоналізму в Україні, а саме мовне питання, різні погляди мешканців західних та східних регіонів щодо зовнішньополітичного курсу, різне трактування історичних подій, а саме подій Великої Вітчизняної війни. Автором висловлюється та обгрунтовується думка про важливість негайного вирішення цього комплексу проблем, аби не допустити розколу країни.

Ключові слова: регіоналізм, мова, політична криза, розкол, історія, протистояння. Схід, Захід.

Сучасний стан розвитку української держави може охарактеризуватися не лише як важкий, а доволі конфліктний. Деякі аналітики, експерти, політичні діячі вважають, що події 2004 року мали суто політичне забарвлення. Із цим можливо погодитися в деякій національній підґрунті, оскільки результати голосування чітко показали, що прихильниками прозахідного кандидата В.Ющенка були мешканці західних регіонів держави, а електоратом проросійського кандидата В.Януковича були саме мешканці південно-східних регіонів. Представники вищезгаданих регіонів відрізняються електоральними мірами, але слід зазначити, що цей політичний конфлікт мав, перш за все, уподобання, в основі яких лежать різні лінгвістичні, релігійні, історичні, геополітичні чинники ідентичності.

Питання комплексу проблем, з якими зтикається сучасна Україна, є дуже актуальним, оскільки жодна політична сила чи політик не знайшли вірне вирішення неофіційному протистоянню між східними та західними регіонами. Питанням культурно-мовного протистояння по лінії «Схід – Захід» займаються такі відомі вчені, політики та політологи як Зварич І.Т., Калитчак Р.Г., Нагорна Л.П., Симоненко В.К., Солдатенко В.Ф., Чумаченко М.Г., Рябчук М.Ю., Рудич Ф.М. Автор статті ставить перед собою завдання проаналізувати комплекс проблем, який заважає західним та східним регіонам країни виробити спільну модель розвитку держави та які використовуються різними політичними силами задля отримання необхідної кількості голосів під час виборчих кампаній.

Ще на світанку української незалежності громадські діячі з насторогою дискутували про можливі протиріччя в Україні саме на національному ґрунті, маючи на увазі протиріччя між українцями та росіянами України. Так, під час виступу на Софійській площі з нагоди Дня Соборності України ще в 1990 році Д.Павличко сказав, що «довгі роки ми виховувалися на класовій ненависті, помилково вважаючи її рушійною силою цивілізації. Не дай нам Боже опинитися в атмосфері національної ненависті» [12, с.135].

На жаль, ці слова сьогодні характеризують політичну ситуацію в Україні. Етнополітична ситуація ускладнилася з появою та закріпленням на політичній арені партії «Свобода», риторика та дії членів якої дуже далекі від консолідаційних. Крім того, важливо відзначити той факт, що на відміну від інших проявів регіоналізму в Україні, які реалізуються за схемою протиріччя «регіон-центр», то в цій ситуації, коли ми спостерігаємо різкі протиріччя між західними та східними регіонами, регіоналізм проявляється за схемою «регіон-регіон», що означає ситуацію, коли кожен регіон має свою точку зору та бачення на розвиток як внутрішньої так і зовнішньої політики. А це, в свою чергу, не може не викликати конфронтаційну ситуацію. Якщо ми подивимося на проблеми, які виникають по лінії «регіон – центр», то бачимо, що це має негативний вплив, але, в деякій мірі, не ставить під загрозу існування країни в цілому. Що стосується ситуації, коли два регіона протистоять один одному, тобто йде конфлікт по лінії «регіон – регіон», це є прямою загрозою не лише для розвитку країни, а й для її подальшого існування в цілому. І це є дуже небезпечною ситуацією, яка проявляє неприміримість регіонів, які повинні об'єднуватися заради процвітання країни, а не роз'єднуватися за різними складовими, які можуть призвести до колапсу країни. А отже, це питання є доволі важливим для розвитку української держави. Цим й обумовлюється актуальність цієї статті.

Внутрішня неоднорідність українського простору обумовлюється низкою чинників:

- культурно-етнографічний, відповідно до якого, територію України можна поділити на 2 частини: етнографічно українські області Центру та Заходу; зона освоєння нових земель – Схід і Південь;
- соціально-історичний, згідно з яким виокремимо дві групи областей України: ті, що впродовж тривалого часу входили до складу Австро-Угорщини, Польщі, Румунії, Чехословаччини (Закарпаття, Галичина, Волинь, Буковина); області, що належали Російській імперії та СРСР до 1939 року (Схід, Центр, Південь, Крим);
- конфесійний проводить грань між православними та греко-католиками, а також між двома регіонами України – Закарпаттям і Галичиною [13, с. 307].

Всі ці чинники є підґрунтям для тих протиріччя, які характеризують відносини між західними та східними регіонами, а також вони стимулюють поглиблення суперечностей стосовно наступних питань: мова, зовнішньополітичний вектор, трактування історичних подій, протиріччя між православною церквою Київського та Московського патріархату.

Вважаємо за необхідне розглянути кожен з цих чинників протиріччя.

Отже, мовне питання.

Мовна ситуація в Україні впродовж тривалого часу є чинником соціальної напруженості. Згідно із дослідженнями, в Україні існує три групи ставлень до питання преференцій російській мові:

- противники офіційного статусу російської мови проживають у Західному й частково у Центральних регіонах, володіють обома мовами, але спілкуються переважно українською;

- «помірквані» прихильники, які особисто не потребують будь-якого офіційного статусу російської мови, бо добре володіють і спілкуються українською, мають чітку самоідентифікацію громадянина України, проживають переважно в Центральних районах країни, виступають за надання російській мові статусу регіональної там, де населення цього потребує;

- «жорсткі» прихильники офіційного статусу російської мови, які особисто або не знають взагалі, або погано розуміють українську мову, мають вищий рівень оцінки міжетнічних відносин як напружених, вимагають надання російській мові статусу другої державної, і проживають переважно на Півдні та Сході [4, с.91].

Згідно зі статтею 10 Конституції України державною мовою є українська. Крім того, в Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України. Але як свідчить практика, останнім часом дуже загострилася ситуація навколо мовного питання. Під час президентства В.Ющенка російська мова зазнала пригнічення та стаття 10 не виконувалася. Слід відзначити, що мова є одним з чинників самоідентифікації, яка сьогодні загострюється у зв'язку із процесами регіоналізму.

Українські політики намагаються не помічати тих явних проблем, які існують в українському суспільстві, що й більше заготрює проблеми. Так, спікер ВРУ VI скликання В.Литвин заявив, що «українська мова об'єднувала український народ упродовж століть незалежно від того, у яких землях і по яких світах волею історичних обставин ми змушені були жити. З нами завжди була мова – як першооснова нашого буття, як зв'язок між поколіннями, як можливість бути самими собою у цілому світі» [9, с.19].

Якщо В.Литвин говорить про український народ як етнос, не має сумнівів, що так й було, але, якщо мається на увазі українська політична нація, говорити про те, що українська мова об'єднувала населення західних та східних регіонів, недоречно.

Мовне питання в Україні є доволі складним й витікає також з протистояння по лінії «Схід – Захід». Представники політичних сил, які представляють західну модель розвитку держави, вважають, що українська мова повинна бути єдиною державною мовою, оскільки, якщо ввести російську мову як другу іноземну, це призведе до занепаду саме української мови, аж до її зникнення.

Н.Кісельова, доцент кафедри політичних наук та міжнародних відносин Таврійського національного університету на шпальтах тижневика «2000» вступає в дискусію із противниками багатомовності в Україні. На фразу экс-президента України В.Ющенка, що «неможливо знайти приклада в світі, коли унітарна держава робила би ставку на двомовність, вона наводить такі факти, що з 48 двомовних держав переважна більшість (94%) відносяться до унітарних, і лише три до федерації (а саме, Канада, Індія, Пакистан). Крім того, не є вірною теза «Одна мова – одна держава». На сучасній політичній карті існує 193 держави, з яких 86 (45%) дотримуються полілінгвістичності. 77% з них офіційно затвердили для декількох мов статус державної. На тезу про те, що потрібно подолати рудименти колоніального минулого в мовній свідомості й практиці, вона наводить такий факт, що в Європі налічується 27 моноетнічних держав, 16 з яких дотримуються політики полілінгвізму. У семи з них (Австрія, Велика Британія, Іспанія, Мальта, Нідерланди, Норвегія, Хорватія) доля багаточисельного народу складає 80%. В Португалії 99% складають португальці, в якій існує дві офіційної мови: португальська та мірандська, остання була введена для мешканців невеликої території на північно-східній частині країни, які в структурі населення складають 0,14% [6, с. А5].

Після обрання В.Януковича Президентом України, який обіцяв під час передвиборчої кампанії ввести другу державну мову, представниками Партії Регіонів, Народної Партії та Комуністичної партії України, а саме О.Єфремовим, С.Гріневецьким

та П.Симоненком було запропоновано законопроект «Про мови в Україні», який було надіслано до Венеціанської комісії задля розглядання цього питання на предмет відповідності до Конституції України та європейським документам, що регулюють мовні питання. Комісія дала негативну відповідь. Це є одним з багатьох виразних прикладів політики подвійних стандартів стосовно України та всієї пострадянської території. Той факт, що в Україні згідно з останнім переписом населення мешкає 17,3% росіян, а 29,6% вважають російську мову своєю рідною, стало на заваді визнати право російської мови бути другою офіційною. Тоді, як 3,01% албанського населення в Чорногорії мають право, за рішенням тієї ж Венеціанської комісії, на те, щоб албанська була офіційною мовою в країні [10, с. 2].

Також слід зазначити, що Венеціанська комісія вирішила, що «захищая та підтримуючи російську мову на тому ж рівні, що й українську, проект загрожує зменшити інтегруючи силу останньої» [14, с. F5]. Але в цій ситуації постає слушне питання – чи може мова бути інтегруючою, якщо проти неї виступає доволі значна частина населення держави з причини примусовості її вживання? Мешканці України мають перевагу – вони є білінгвальними, а отже більш конкурентоздатні та більш освічені. Слід зауважити, що подібні рішення європейських комісій націлені більш за все проти того, щоб російська мова продовжувала свій розвиток в Україні серед російськомовного населення в регіонах, які більш орієнтуються на співпрацю із Росією в зовнішньої політиці, а отже, такі подвійні стандарти націлені саме проти Росії, а російська мова в Україні стала заручником великої геополітичної гри на великій політичній шахівниці світу.

Мовне питання кожного разу стає предметом спекуляцій під час виборчих кампаній, коли політична сила, яка представляє східні регіони, обіцяє ввести російську мову як другу державну, але питання про мову навіть не виноситься до сесійної зали Верховної Ради.

Іншою проблемою є проблема різного трактування історичних подій, а саме Великої Вітчизняної війни та голодомору.

Під час президентства В.Ющенка державна політика обрала курс на побудову історичного пантеону героїв, причому ці герої були русофобами [7, с. 284].

Немає сумніву в тому, що С.Бандера, Р.Шухевич, Є.Кошовий не були на стороні Радянської армії, а отже допомагали військам нацистської Німеччини. Приймаючи до уваги той факт, що Європарламент прийняв резолюцію про те, що фашизм та сталінізм є злочинними режимами, їх виправдання автоматично є злочином. Автор посилається на цей факт, тому що для більшості політичних сил, які підтримують факт героїзації ОУН-УПА, Європа є авторитетом, а отже не зрозуміло, чому в цьому питанні вони не виконують європейські «настанови». Також заслуговує на увагу факт відкриття Музею радянської окупації, хоча самого факту окупації як такого не було. Якщо розглядати факт приєднання західноукраїнських земель за пактом Молотова-Риббентропа як окупацію, слід розглядати питання про нелегітимність пакту та приєднання західноукраїнських земель до території Української ССР за часів перед Другою світовою війною. Хоча це є неможливим на сьогоднішній день.

Ставлення до історичних подій навіть закріплювалися законодавчо, коли В.Ющенко вніс до парламенту законопроект про встановлення кримінальної відповідальності за заперечення факту геноциду 1932–1933 років, видав указ про святкування 65-річчя УПА, вніс офіційний статус учасника боротьби за незалежність України для воїнів ОУН-УПА, видав Указ «Про ознаменування 300-річчя подій, пов'язаних із військово-політичним виступом Івана Мазепи та підписання українсько-шведського союзу» [7, с. 84]. Крім того, підручники з історії переписувалися за умов політичної кон'юнктури із антирадянським трактуванням історичних подій, вулиці отримували нові назви, відкривалися нові пам'ятники, а пам'ятники радянським воїнам

демонтувалися чи підлягали вандалізму з боку мешканців західноукраїнських регіонів. Це можливо тоді, коли якісно спрацьовує ідеологічна пропаганда, а її успіх залежить від того, хто керує гуманітраною сферою.

Звідси, з проблеми невизнання тлумачень підсумків Другої світової війни, мешканці, здебільшого, західних регіонів України скоюють акти вандалізму проти пам'ятників воїнам Радянської армії. Так, було пошкоджено пам'ятник Радянському воїну у Львові, та підірвано пам'ятник Сталіну у Запоріжжі представниками радикальної організації ВО «Тризуб» імені Степана Бандери. А антипам'ятникова кампанія на чолі із депутатом ВРУ від партії «Свобода» І.Мирошніченко із риторикою про те, що економічна ситуація в Україні поліпшиться лише тоді, коли зникнуть всі пам'ятники за часів Радянської доби, свідчить про те, що сучасні політики є популістами, які використовують етнополітичні відмінності для отримання найбільшої кількості голосів під час виборів.

Та в цьому контексті слід відзначити, що президент В.Янукович є більш лояльним на відміну від свого попередника В.Ющенка, який вирізнявся радикальною позицією стосовно мови, історії та культури. Слід відзначити «політичне загравання» із західноукраїнським електоратом. Про це свідчить факт встановлення 22 лютого 2011 року у м.Харкові меморіальної дошки мітрополіту галицькому, предстоятелю Української грекокатолицької Церкви Іосипу Сліпому. Хоча деякі факти з біографії мітрополіта виявляються такими, що не отримують підтримку у ветеранів Радянської армії. Отже, 6 липня 1941 року він представив промову перед групою ОУН-овців із закликом «об'єднаними зусиллями надавати широку підтримку німецькій армії». 1 серпня 1941 року він організує маніфестацію вірності з нагоди прибуття до Львова німецького генерал-губернатора Ганса Франка та подякував за звільнення від більшовиків. В квітні 1943 року він прийняв участь в формуванні дивізії СС «Галичина». В квітні 1945 року Сліпий був заарештований та засуджений до 8 років ув'язнення [2].

В 2011 році владою Вінницької області було запропонована концепція побудови Меморіально-музейного комплексу «Вервольф», яка була ставкою А.Гітлера під час Великої Вітчизняної війни. 5 квітня 2011 року лідер КПУ П.Симоненко виступив із засуджуючою промовою на засідання ВРУ. Не зрозуміло, яка основна мета цього комплексу, оскільки в ньому планувалися продемонструвати відвідувачам портрети лідерів фашизму та символіку, розповідь про умови несення служби солдатами СС, біографію перших осіб рейха та історичну реконструкцію приміщень А.Гітлера [14, с. А6]. Отже, цей факт є актом зрадництва пам'яті солдат Радянської армії, які загинули, захищаючи не лише Україну, а увесь світ від нацистського проекту кращої раси.

Також, в 2011 році Україна ще раз була розколотою напередодні святкування 66-ої річниці Великої перемоги. Депутати від КПУ внесли до ВРУ законопроект стосовно того, що в усіх регіонах держави повинно бути вивешено червоний прапор як символ перемоги Радянського Союзу над нацистською Німеччиною. Це визвало багато невдоволень у представників західних регіонів України.

Не дивлячись на заборону проводити акції у Львові, 9 травня вони таки відбулися, під час яких трапилися сутички між представниками ВО «Свобода» та КПУ, «Руської єдності», «Родіни». В місті влада була вимушена забезпечувати спокій за допомогою військ внутрішніх сил, оскільки атмосфера дня була напруженою, оскільки радикально налаштованні зривали георгіївські стрічки з перехожих, загострюючи обстановку в місті.

Наступна проблема, яке витікає з конфліктогенності відносин західних та східних регіонів України є протиріччя стосовно зовнішньополітичного вектора.

Після отримання незалежності, керівництву нової української держави довелося вибирати напрям у зовнішній політиці. Ключовим стрижнем у визначенні основ і

принципів зовнішньої політики держави є проблема національних або національних державних інтересів. Для України вони полягали у гарантуванні суверенітету, державної незалежності, самостійності, збереженні територіальної цілісності й непорушності її кордонів, досягненні надійної безпеки України у всіх вимірах – військово-політичному, економічному, екологічному, гуманітарному. Визначальними інтересами стали подолання економічної кризи і динамічний розвиток народного господарства, забезпечення високого життєвого рівня населення, створення правової демократичної держави, яка зможе інтегруватися в європейське і світове співтовариства [16, с.179]. У зв'язку з цим, для вирішення всіх вищеперелічених завдань, поставлених перед молодією українською державою, величезне значення мав вибір стратегічних партнерів, який мав не тільки внутрішнє, але і зовнішнє значення. Із самого початку, керівництво України натякало на прагнення вступити в європейське співтовариство. Європейський вибір був оголошений швидше як антиросійський, ніж прозахідний. У правлячій еліті було багато причин для цього, однією з головних був страх перед Єльциним після революції 1991 року і бажання відгородитися від різного роду змін [5, с. 45]. Проте чіткої, ясної заяви про вступ до того або іншого європейського політичного/економічного блоку до 2 липня 1993 року не було, оскільки був високий ступінь залежності від паливно-енергетичного комплексу Росії. Тому й були вислови подібні тому, що Україна не має власної геостратегії, окрім багатовекторності політики протягнутої руки [3, с. 235].

Такий невизначений курс у зовнішній політиці може бути пояснений лімітрофним, тобто проміжним розташуванням нашої держави, що робить скрутним ведення зовнішньої політики.

Рішення України в 2003 році вступити в Єдиний економічний простір разом з Росією, Білоруссю, Казахстаном насторожило і викликало низку здивувань у представників Європейського Союзу. Розбіжності в суспільстві з приводу перспективності входження до ЄЄП були викликані недостатньою інформованістю населення щодо можливості знаходження нашої держави в ЄЄП і подальшого проведення євроінтеграційного курсу.

Запрошення України в 2011 році приєднатися до Митного союзу викликало багато дискусій, на які влада відповіла заздалегідь ще в 2010 році, коли було прийнято закон України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики», в якій чітко сказано про пріоритетність європейської інтеграції України. Крім того, зона вільної торгівлі, не дивлячись на явну невідповідність для України, є пріоритетною на сьогоднішній день, та доволі помилковою, оскільки, на думку багатьох експертів, із приєднанням до зони вільної торгівлі Україна втратить більше, аніж із вступом до Митного союзу.

Ще під час свого президентства Л.Кучма зазначав, що «вибір між Заходом і Сходом для України – це постійний вибір аргументів для переконання тієї чи іншої частини суспільства. Для одних людей очевидним є те, що необхідно зближуватися з сусідами – пострадянськими державами, з якими нас об'єднує історія, культура, традиції. З цими державами у нас багато спільного, ми часто робимо однакові помилки, часто йдемо однаковим шляхом. Прагнення іншої частини суспільства – найшвидше входження до Європи – це спосіб оволодіти новими технологіями, зацікавити інвесторів, вийти на нові ринки товарів і праці, скористатися передовими соціальними і державними механізмами для розбудови держави» [8, с. 314].

Сучасний стан розвитку нашої держави також характеризується протиріччями між Православною церквою Київського та Московського патріархату та часті візити Патріарха Кирила до України провокують масові протести під керівництвом ВО «Свобода». Дії цієї політичної сили вважаються мешканцями східних регіонів України як такими, що суперечать концепції громадянського суспільства, в якому будь-яка людина має право на вільне сповідання тієї чи іншої релігії. На наш погляд, це є

продовженням того ж самого регіонального протистояння по лінії «Схід – Захід», яке впливає й на інші аспекти протистояння, висвітленні нами у статті.

Роблячи підсумок, слід навести думку професора, доктора філософських наук Ф.М. Рудич. Він зазначає, що «нація, перш за все, має спільну територію, мову, культуру, економічні зв'язки, психологічні особливості, самоідентифікаційні характеристики. Крім того, політична теорія визначає націю як політичну спільноту, яка об'єднує усіх громадян незалежно від їх етнічного, соціального походження, культурно-мовних та інших особливостей. Те, що не вдалося створити українську політичну націю є результат непродуманої мовної та культурної політики, насильницької українізації, що призвело до поляризації населення за направленням «українці – росіяни» чи «Схід – Захід». Крім того, Ф.М. Рудич зазначає, що націю можливо побудувати лише за наявності ідеологічного консенсусу з найбільш важливих та значущих цінностей для розвитку громадянського суспільства [15, с.10].

Неможливо не погодитися із видатним українським вченим щодо вдалого коментаря стосовно проблеми єдності нації. Тут слід наголосити на тому, що досі ми не маємо єдиної культури, єдиної мови, єдиного погляду щодо подальшого розвитку країни. Проблема полягає в тому, що в Україні існує дві моделі розвитку держави, дві культури, дві мови, два світосприйняття та все це проходить антагонізмом між західними та східними регіонами. Саме об'єднання цих двох моделей може призвести до процвітання країни, але вітчизняним політикам бракує професіоналізму та бажання, оскільки за відсутністю регіональних проблем, їх політичні проекти (які й так є не дуже довготривалими) припинять своє існування.

Як доцільно зауважив в своїй праці З.Бжезинський, «Європа не може стати однонаціональною державою з причин стійкості її різноманітних національних традицій, але вона спроможна стати формуванням, яке через спільні політичні органи виражає демократичні цінності, які воно поділяє, визначає свої власні, уніфіковані інтереси та є джерелом тяжіння для своїх сусідів по євразійському простору» [1].

Якщо ми перефразуємо автора «Великої шахівниці», маємо ситуацію, коли Україна не може стати однонаціональною державою в силу великого відсотка росіян, але вона може стати державою, яка б виробила спільні цінності, не заснованні на етнонаціональному підґрунті та яка б стала б джерелом тяжіння в інвестиційному, культурному, духовному плані для країн Європи та Азії, тобто стала б східноєвропейською Швейцарією.

Відомий іспанський філософ Ортега-і-Гасет, який розмірковував над питаннями нації, вважає, що єдність нації має на увазі налагодження тісного зв'язку між етнічними та політичними групами. Об'єднання націй завжди пов'язано з таким важливим задумом, що потребує загальної участі та таким, що вміє надихнути людей. А ідея державності повина пронизати кожен живу клітину народних мас [10, с.41].

Список використаної літератури

1. Бжезинский З. Великая шахматная доска [Електронний ресурс] / З. Бжезинский. – Режим доступу: <http://www.koob.ru/bzenskiy/chess>
2. Глава униатов Иосип Слипый, как союзник врагов Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://community.livejournal.com/rossiya_ukraina/281420.html
3. Дергачев А. Геополитика / А.Дергачев – К., 2000. – 406 с.
4. Жадан І. В. Мовна ситуація в Україні: соціологічний вимір / І. В. Жадан // Стратегічні пріоритети. – 2006. – № 1. – С. 88–93.
5. Золотарев В. Європейська інтеграція України – найзвичайнісінький міф / В.Золотарев // Роль ЗМІ у сприянні європейській інтеграції. Європейська комісія, 2001. – 88 с.
6. Киселева Н. Язык лжи защитников «одной мовы» / Н.Киселева // Еженедельник «2000». – 2011. – № 7 (546). – С. А5.

7. Крючков Г.К. Фашизм в Україні: угроза или реальность? / Г.К. Крючков, Д.В. Табачник – Х. : Фолио, 2008. – 414 с.
 8. Кучма Л.Д. Про найголовніше / Л.Д. Кучма. – К. : Книга, 1999. – 351 с.
 9. Литвин В. Україні бути / В. Литвин. – К. : Лі-Терра, 2006. – 480 с., іл.
 10. Мартыненко А. Кавалерийских атак не будет / А. Мартыненко // Еженедельник «2000». – 2011. – № 14 (553). – С. С2.
 11. Ортега-и-Гассет Х. Бесхребетная Испания / Хосе Ортега-и-Гассет. – М. : АСТ : Ермак, 2003. – 269 с.
 12. Павличко Д. Українська національна ідея: статті, виступи, інтерв'ю. Документи / Д. Павличко – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. – 771 с.
 13. Пірен М.І. Етнополітика в Україні: соціо-психологічний аналіз: навч. посібник / М.І. Пірен. – К. : Ун-т «Україна», 2007. – 408 с.
 14. Попов А. Она – таки себя высекала / А. Попов // Еженедельник «2000». – 2011. – №15 (554). – С. F5.
 15. Рудич Ф. Нужен всеобъемлющий консенсус / Ф. Рудич // Киевский телеграф. – 2010. – № 24 (526). – С. 10–11.
 16. Чекаленко–Васильева Л. Влияние регионализма на формирование внешней политики Украины / Л. Чекаленко-Васильева // Этнические и региональные конфликты в Евразии : в 3 кн.: Кн. 2 Россия, Украина, Белоруссия / общ. ред. А. Зверев, Б. Коппитерс, Д. Тренин, – М. : Весь мир, 1997. – С. 179–193.
- Стаття надійшла до редакції 14.04. 2013.

Y. V. Ryabinin

THE FACTORS OF CIVILIZATION CONTRADICTIONS IN UKRAINE

The article is devoted to the issues, that stimulate the development of regionalism in Ukraine that is language issue, different views of Western and Eastern Ukraine inhabitants concerning foreign policy, different treatment of the Great Patriotic war events. The author presents and proves the viewpoint as for immediate solution to all these problems in order to avoid collapse of the country.

The author supports the idea the Ukraine can't be considered to be united country as there so many differences between the regions according cultural and political preferences. One of the pressing problem in Ukraine is the problem of language. It is necessary to emphasize that the inhabitants of Western regions think that Ukrainian language should be the only language of communication on the territory of the whole country, neglecting the right of millions who speak Russian in Eastern regions. Some politicians think that Ukrainian language an become the uniting factor. Such populist statements characterize politicians who don't understand peculiarities of the country. The second problem that the author raises is the attitude towards the events of the Great Patriotic war. The attitude towards it are extremely different because inhabitants of Western Ukraine consider Soviet army soldiers as aggressors down to easterners for whom they are real heroes. Populist party "Svoboda" conducted antimonument campaign in terms of which they demolished several monuments to Soviet politicians thinking that Ukraine will start to develop only after disappearing such monuments. The third point that the author discusses is different geopolitical preference. It is understandable that westerners are eager to join European Union, easterners prefer close cooperation with Russia. So, the author believes that Ukraine can't be united under such conditions and it can lead to ethno-political conflicts.

Key words: regionalism, language, political crisis, collapse, history, opposition, West, East.